

Izobraževalni kontekst

Ta situacija branja je navadno vključena pri pridobivanju informacij v okviru izobraževanja in učenja. Gradiva ponavadi določijo učitelji in jih ne izberejo učenci sami. Vsebinska je navadno oblikovana posebej za namen pouka ali posamezne učne enote. To so naloge, ki jih lahko prepoznamo kot »beremo zato, da se naučimo« (Sticht, 1975 in Stiggins, 1982 v Repež in Štraus, 2007).

Tabela 3 spodaj prikazuje razvrstitev nalog bralne pismenosti v vseh štirih kontekstih v raziskavi PISA 2012. Kot lahko opazimo, prevladuje osebni kontekst, čemur sledijo izobraževalni, javni in poklicni.

Tabela 3: Razvrstitev nalog bralne pismenosti glede na kontekst v raziskavi PISA 2012

<i>Kontekst</i>	<i>Odstotek nalog (%)</i>
Osebni	36
Javni	11
Poklicni	20
Izobraževalni	33
SKUPAJ	100

Oblika besedila

Za namene ugotavljanja bralne pismenosti potrebujemo ustrezna besedila, ki so znotraj sebe koherentna in skladna z določeno ravno, ki jo želimo opisati. Obstaja mnogo različnih oblik in vrst besedil, namen raziskave PISA pa je zajeti čim širši razpon le-teh. Glede na omenjeno raznovrstnost je težko opredeliti idealno klasifikacijo, kar uporaba digitalnih besedil dodatno otežuje.

Na tem mestu navajamo klasifikacijo besedil, ki velja od raziskave PISA 2009 naprej in vključuje tudi digitalna besedila, ki pa jih v okviru teh izhodišč ne bomo podrobneje opisovali. Besedila so v okviru raziskave razvrščena glede na *medij*, *računalniško okolje*, *obliko* in *tip besedila*, in sicer na naslednji način:

- *Medij*: tiskana in digitalna besedila;
- *Računalniško okolje*: besedila, preko katerih dijak le sprejema določene informacije in jih ne more spreminjati (spletne strani ipd.), besedila v obliki sporočila in mešana besedila (klasifikacija glede na računalniško okolje seveda velja le za računalniško preverjanje bralne pismenosti);